

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la recurs

învinuirea lui

Bronislav Lîsîi

(art. 324 alin. (1) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-312/25

1-15046608-01-Ira-08072025)

Recurs admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 1) și 6) CPP, casarea achitării și pronunțarea unei hotărâri de condamnare; Provocarea la comiterea infracțiunii este un temei de achitare, deoarece lipsește intenția; Crearea, cu implicarea agenților sub acoperire, unor condiții care să demascheze comportamentul infracțional al suspectului, nu echivalează cu incitare la comiterea infracțiunii; Prima ofertă din partea agentului nu încalcă rolul pasiv al acestuia, însă este inadmisibil ca agentul să continue ofertele atunci când suspectul refuză în mod clar prima ofertă; Provocarea cu privire la un episod nu poate servi drept motiv de exonerare de răspundere penală pentru episoadele ulterioare; Aprecierea vădit nerezonabilă a înregistrărilor video.

02 decembrie 2025

Au judecat anterior cauza judecătorească

Prima instanță – Nina Bănărescu

Instanța de apel – Gheorghe Scutelnic, Oleg Moraru, Svetlana Șleahțișchi, Angela Revenco, Ghenadie Liulca, Eduard Rățoi, Ion Talpă, Oxana Mironov, Ecaterina Arseni

Instanța de recurs – Petru Ursache, Ghenadie Nicolaev, Nadejda Toma, Constantin Alerguș, Vladimir, Timofti, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun, Nicolae Craiu,

Mariana Pitic, Anatolie Țurcan, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc, Sergiu Daguța,

Aliona Donos

Textul corespunde originalului

Judecând în ședință publică recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Bronislav Lîsîi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Leonid Chirtoacă,

Alexandru Negru, *judecători,*

cu participarea grefierilor Veronica Arcuș și Olesea Clevadî,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Bronislav Lîsîi, născut în 1955 în r. Edineț, a fost învinuit de corupere pasivă (art. 324 alin. (1) Cod penal). El a fost apărat de avocatul Constantin Tănase.

2. Judecătoria Edineț l-a achitat pe Bronislav Lîsîi de învinuirea adusă pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

3. Curtea de Apel Bălți (în prezent redenumită în Curtea de Apel Nord) a judecat apelul procurorului de patru ori. De fiecare dată, instanța de apel a menținut soluția de achitare. Curtea Supremă de Justiție a admis de trei ori recursul procurorului și a dispus rejudecarea cauzei. Curtea Supremă de Justiție a respins de două ori recursurile în anulare ale condamnatului împotriva deciziilor de trimitere a cauzei la rejudecare.

4. La 15 mai 2025, procurorul Octavian Bodareu a declarat recurs. Acesta a solicitat adoptarea unei noi hotărâri prin care să se constate vinovăția lui Bronislav Lîsîi în comiterea infracțiunii incriminate.

5. Urmărirea penală a fost desfășurată în perioada 22 septembrie 2014 – 03 februarie 2015. Prima instanță a examinat cauza în perioada 16 februarie – 30 decembrie 2015. Instanța de apel a examinat cauza în perioadele: 20 ianuarie 2016 – 15 februarie 2017, 24 august 2017 – 11 decembrie 2019, 08 septembrie 2020 – 23 decembrie 2021 și 28 august 2023 – 25 martie 2025, iar cea de recurs și recurs în anulare în perioadele: 27 aprilie – 27 iunie 2017, 25 februarie – 11 august 2020, 21 martie – 14 iunie 2022, 05 iulie 2022 – 04 iulie 2023, 26 septembrie 2023 – 17 iunie 2025. Cauza a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție la 08 iulie 2025.

6. La 24 octombrie 2025, Curtea Supremă de Justiție a solicitat referințe de la părți și a dispus organizarea unei ședințe publice, stabilind data desfășurării acesteia pentru 13 noiembrie 2025. La ședință s-au prezentat procurorul Cătălin Scutelnic, apărătorul Constantin Tănase. Inculpatul a solicitat desfășurarea ședinței în lipsa sa.

ÎN FAPT

a. Acțiuni procesuale

7. La 19 septembrie 2014, Igor Arama a depus un denunț la Centrul Național Anticorupție (CNA), sesizând organele de drept despre pretinsa extorcare a sumei de 600 de lei de către Bronislav Lîsîi, șef-adjunct al Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, în schimbul eliberării certificatelor fitosanitare și neefectuării controlului fizic al mărfii (f.d. 8-9, vol. 1). La 22 septembrie 2014, a fost pornită urmărirea penală privind fapta de corupere pasivă prin extorcare, cauzei penale fiindu-i atribuit nr. 2014970479 (f.d. 1, vol. 1).

8. La 22 decembrie 2014, a fost înregistrat raportul ofițerului superior al DGUP din cadrul CNA, Vitalie Chișca, la care a fost anexat procesul-verbal de autosesizare (materialul nr. 736). În urma examinării documentelor ridicate în cadrul percheziției efectuate în biroul de serviciu al lui Bronislav Lîsîi, s-a constatat că acesta încasa sistematic sume de câte 600 de lei pentru eliberarea fiecărui certificat fitosanitar de la SRL „Bona-fruct”. De asemenea, din analiza stenogramelor convorbirilor telefonice purtate de Bronislav Lîsîi a rezultat că el a pretins și primit bani de la reprezentanții SRL „Taix-Prim” – 600 de lei pentru fiecare certificat fitosanitar – în scopul eliberării certificatelor la exportul produselor vegetale, fără efectuarea controlului documentar și a testelor fizice ale mărfurilor (f.d. 150-151, vol. 7). La 24 decembrie 2014, a fost pornită urmărirea penală pe faptul săvârșirii coruperii pasive prin extorcare de către o persoană publică de la SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Fruct”, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor” și SRL „Taix-Prim”, cauzei penale fiindu-i atribuit nr. 2014970639 (f.d. 149, vol. 7).

9. La 20 ianuarie 2015, cauza penală nr. 2014970479 a fost conexată cu cea cu nr. 2014970639. După conexare, dosarului i-a fost atribuit numărul 2014970479 (f.d. 148, vol. 7).

10. La 23 noiembrie 2014, Bronislav Lîsîi a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal. Ordonanța de punere sub învinuire descrie acțiunile pretins ilegale comise de acesta în legătură cu activitatea SRL „Imobex-Grup” (f.d. 200, vol. 7). La 31 ianuarie 2015, Bronislav Lîsîi a fost din nou pus sub învinuire, de această dată pentru fapta prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal. În cuprinsul ordonanței sunt descrise atât acțiunile imputate în raport cu SRL „Imobex-Grup” (vezi para. 8), cât și faptele săvârșite în privința SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Fruct”, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor” și SRL „Taix-Prim” (vezi para. 9) (f.d. 75-76, vol. 8).

11. La 22 ianuarie 2015, CNA a fost recunoscut în calitate de parte civilă în procesul penal. La 23 ianuarie 2015, a fost depusă acțiune civilă prin care a fost solicitată încasarea de la Bronislav Lîsîi a prejudiciului material de 2.900 de lei, reprezentând banii primiți de acesta prin corupere pasivă și nedepistați în cadrul

perchezițiilor (f.d. 100-102, vol. 8).

b. Învinuirea

12. Bronislav Lîsfi a fost învinuit că, în calitate de șef-adjunct al subdiviziunii teritoriale a Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, având statut de persoană publică și obligația legală de a nu utiliza funcția în interes personal, a pretins și primit, în mod repetat, de la agenți economici, în schimbul eliberării certificatelor fitosanitare, în lipsa efectuării controalelor și testelor obligatorii, câte 600 de lei pentru fiecare certificat fitosanitar eliberat, fapte încadrate conform art. 324 alin. (1) Cod penal – corupere pasivă, după cum urmează:

Agentul economic	Data/Acțiunea infrațională	Certificate fitosanitare	Suma oferită	Exportul mărfurilor
SRL „Imobex-Grup”	17 septembrie 2014 (a pretins)	-	-	-
	30 septembrie 2014 (a primit)	0261472 (exportul a 18.200 kg de mere)	600 de lei	18.200 kg de mere
	16 octombrie 2014 (a primit)	0261839 (exportul a 19.200 kg de mere)	600 de lei	17 octombrie 2014 19.200 kg de mere
	21 octombrie 2014 (a primit)	0261921, 0261922, 0261923, 0261924 (mai multe loturi de mere exportate în Ucraina)	2.400 de lei	19.250 kg de struguri
	01 noiembrie 2014 (a pretins)	0262083 (exportul a 19.000 kg de struguri)	-	19.050 kg de struguri
	20 noiembrie 2014 (a primit)	0262371, 0262372	1.200 de lei pentru 2 certificate) + 600 de lei (certificatul din 01 noiembrie) = 1.800 de lei	15 și 17 noiembrie 2014 22.000 și 23.000 kg de cartofi
SRL-uri „Zalina-Prim”, „Bona-Fruct”, „Gotix Prim”, „Protecția Plantelor”, „Taux-Prim”	29 septembrie 2014 – 20 noiembrie 2014 (a primit)	numerele exacte neprecizate în rechizitoriu	câte 600 de lei	

c. Probele

13. Potrivit denunțului, Igor Aramă a declarat că, întrucât administratorul SRL

„Imobex-Grup” era ocupat și nu dispunea de timp pentru pregătirea actelor necesare exportului de fructe, el s-a ocupat personal de acest proces. Pentru exportul de mere, pe lângă setul obișnuit de documente (factura CMR, factura invoice etc.), orice agent economic trebuie să obțină certificatul fitosanitar, care confirmă că produsele sunt libere de dăunători de carantină. Întrucât exporturile efectuate de întreprindere aveau loc preponderent în zona de nord a Republicii Moldova, certificatul fitosanitar urma să fie obținut de la Direcția Raională Edineț pentru Siguranța Alimentelor. Având asupra sa toate actele necesare, Igor Arama s-a adresat acestei instituții cu cerere privind examinarea documentelor și eliberarea certificatului. Aflat în incinta Direcției, pentru a clarifica în mod exact ce documente sunt necesare pentru obținerea certificatului fitosanitar, martorul a făcut cunoștință cu Bronislav Lîsîi, care s-a prezentat ca fiind șef-adjunct al Direcției Raionale Edineț pentru Siguranța Alimentelor. Cu această ocazie, Lîsîi i-a explicat că el este persoana responsabilă de examinarea setului de acte, de verificarea corespunderii acestora cu procedurile oficiale și de luarea deciziei privind eliberarea certificatelor fitosanitare. Martorul i-a arătat lui Lîsîi că deține toate documentele necesare, însă, după câteva întrebări privind marfa și mijlocul de transport, Lîsîi i-a spus că nu crede că îi va elibera certificatul, invocând anumite neconformități. Având în vedere că SRL „Imobex-Grup” urma să exporte mere în Ucraina, iar marfa era perisabilă, orice întârziere putea prejudicia întreprinderea. Fiind pus în fața riscului deteriorării mărfii, Igor Arama l-a întrebat pe Lîsîi cât îl va costa eliberarea certificatului. Lîsîi i-a răspuns că pentru un certificat fitosanitar trebuie să achite 600 de lei, menționând că astfel procedura este „mai ușoară” și nu mai este necesară efectuarea controalelor fizice. Lîsîi i-a mai spus martorului ca, pe viitor, atunci când va mai avea nevoie de certificate fitosanitare, să se adreseze direct la el, precizând că „nu lucrează prin intermediari” și că ar fi preferabil ca Arama să vină personal la el (f.d. 8-9, vol. 1).

14. La audierea din 24 septembrie 2014, martorul Igor Arama a declarat că el s-a ocupat de întocmirea actelor necesare exportului de fructe pentru SRL „Imobex-Grup”, inclusiv de procedurile privind obținerea certificatului fitosanitar. La 17 septembrie 2014, el a mers la Direcția raională pentru Siguranța Alimentelor din Edineț și a făcut cunoștință cu Bronislav Lîsîi - șeful-adjunct al instituției. Acesta era responsabil de eliberarea certificatelor fitosanitare. După ce i-au fost adresate câteva întrebări privind marfa și mijlocul de transport, Lîsîi i-a spus că „nu crede” că va elibera certificatul, invocând existența unor neconformități. Având în vedere că marfa era perisabilă, Arama l-a întrebat „cât o să mă coste”, iar Lîsîi i-a cerut suma de 600 de lei, menționând că astfel „nu vor fi necesare efectuarea controalelor fizice a mărfii”. De asemenea, acesta a precizat că, pe viitor, să se adreseze direct la el (f.d. 10-11, vol. 1). La audierile ulterioare din, 04 și 20 noiembrie 2014, precum și cea din 22 ianuarie 2015, Igor Arama a declarat că, la 30 septembrie, 16 și 20 octombrie și la 01 și 21 noiembrie

2014, i-a transmis lui Bronislav Lîsîi, în total, suma de 5.400 de lei pentru eliberarea certificatelor fitosanitare pe numele SRL „Imobex-Grup”. Potrivit martorului, la primele două întâlniri banii au fost depuși, la indicația lui Bronislav Lîsîi, într-un dulap. La cea de-a treia întâlnire, suma a fost transmisă personal acestuia, în holul instituției, iar la ultimele două întâlniri banii au fost remiși prin intermediul lui Mihail Lîsîi, fiul inculpatului, tot în hol. Martorul a subliniat că nu s-a efectuat niciun control fizic sau test fitosanitar al fructelor, certificatele fiind eliberate exclusiv pe baza declarațiilor sale. De fiecare dată, documentele fitosanitare au fost întocmite personal de către Bronislav Lîsîi, în prezența sa, iar actele ce urmau a fi anexate la cererea de eliberare a certificatelor erau transmise ulterior prin e-mail. Mihail Lîsîi a avut doar un rol formal de intermediar în remiterea banilor (f.d. 119-124, vol. 7). În prima instanță, Igor Arama a precizat că, prin intermediul lui Ion Ciobanu, angajat al SRL „Imobex-Grup”, a luat legătura cu Bronislav Lîsîi pentru obținerea certificatelor fitosanitare. Prima întâlnire dintre el și Lîsîi a avut loc în perioada 12–13 septembrie 2014. Cu această ocazie, Lîsîi i-a comunicat că pentru eliberarea unui certificat fitosanitar este necesară achitarea sumei de 600 de lei, din care 200 de lei reprezenta taxa de stat. Martorul a acceptat colaborarea cu Lîsîi, întrucât SRL „Imobex-Grup” exporta atât marfa proprie a firmei cât și marfa personală a martorului. Prima sumă de bani, remisă la 17 septembrie 2014, a provenit din fonduri proprii ale martorului, iar ulterior sumele au fost transmise din fondurile CNA. La indicația inculpatului, el a prezentat de două ori mostre din producția destinată exportului, pentru efectuarea expertizei. Doar în două situații, martorul a deținut, la momentul solicitării, întregul set de documente necesar eliberării certificatului. În celelalte cazuri, documentele au fost incomplete și au fost transmise ulterior, de regulă prin e-mail (f.d. 235–238, vol. 8). În instanța de apel, martorul a confirmat declarațiile făcute în primă instanță și a precizat că Ion Ciobanu este o persoană reală. Martorul nu își amintește cum arată acesta. Potrivit martorului, Ion Ciobanu se ocupa de exportul produselor vegetale în Ucraina. De asemenea, el nu-și amintește dacă vreo partidă de marfă pentru care a obținut certificate fitosanitare nu a fost exportată (f.d. 217, vol. 11).

15. Svetlana Lungu, fiind audiată la urmărirea penală în calitate de martor, a lămurit procedura de obținere a certificatelor fitosanitare pentru exportul de mărfuri vegetale. Potrivit ei, certificatul fitosanitar se eliberează la prezentarea următoarelor acte: cererea privind obținerea certificatului; copia contractului de vânzare-cumpărare; certificatul expertizei de carantină; copia facturii fiscale, achiziție sau alt document ce confirmă proveniența mărfurilor și actul privind controlul fitosanitar al producției și unității de transport. Procedura de eliberare cuprinde mai multe etape: depunerea cererii pentru efectuarea controlului și eliberarea certificatului; controlul fizic al încărcăturii și prelevarea mostrelor, pentru analiza de laborator privind carantina și inofensivitatea, cu întocmirea proceselor-verbale de prelevare a mostrelor; după obținerea rezultatelor

analizelor și verificarea documentelor, urmează eliberarea certificatului fitosanitar. Dacă încărcătura nu corespunde cerințelor țării importatoare (dăunători, boli de carantină sau reziduuri ridicate), certificatul nu se eliberează, iar agentul economic primește actul de control cu termen pentru remedierea neconformităților. Mostrele se prelevă din locul de depozitare sau stocare a fructelor din loturi mari, însă certificatul se eliberează pentru fiecare unitate de transport. Fiecare mostră este ambalată în pachet-safety cu număr unic și însoțită de proces-verbal de prelevare cu număr de registru. Un al doilea exemplar al certificatului, împreună cu documentele care au stat la baza eliberării, se predă lunar spre arhivare la ANSA. Dacă apar corectări sau modificări, ambele exemplare se anulează și se eliberează un nou certificat cu datele corectate, iar certificatele anulate se arhivează. Procedura descrisă este utilizată uniform de toți inspectorii abilitați pentru eliberarea certificatelor fitosanitare (f.d. 143-145, vol. 7). În instanță, martora și-a susținut declarațiile de la urmărirea penală și a confirmat că îl cunoaște pe inculpat, având relații de serviciu. Ea a precizat că laboratorul de carantină din mun. Chișinău, str. Meșterul Manole, 4, ține registrul special de evidență a mostrelor, iar rezultatele expertizei se raportează pentru fiecare mostră separat. Eliberarea certificatelor se face contra plată, cu două exemplare: originalul verde cu șase semne de protecție însoțește marfa, iar copia se arhivează 10 ani împreună cu documentele justificative. Certificatul se consideră eliberat la mână și nu este necesară semnătura beneficiarului. Costurile certificatelor sunt formate din costul analizei de laborator și cel de eliberare a certificatului. Acest cost variază în funcție de masă și numărul de produse. Pot exista și alte plăți suplimentare, cum ar fi plata pentru eliberarea certificatului de inofensivitate. Inspectorii trebuie să supravegheze plantațiile în perioada vegetației, să preleveze mostre pentru confirmarea stării fitosanitare, iar această obligație este prevăzută în fișa de post și în documentul anual „starea fitosanitară” pe raioane (f.d. 174-176, vol. 8).

16. Martorul apărării, Oleg Bortă, a declarat că, la 20 noiembrie 2014, se afla în biroul de serviciu al lui Bronislav Lîsîi, împreună cu Mihail Lîsîi, în legătură cu lucrări de reparație efectuate în birou. În timp ce se aflau acolo, în birou a intrat o persoană necunoscută și a discutat cu Bronislav Lîsîi despre anumite documente. El nu a auzit discuții privind sume de bani și nici nu a observat transmiterea de documente sau bani de către Lîsîi. După aproximativ cinci-zece minute, persoana necunoscută a părăsit biroul, iar imediat după aceasta au intrat angajații CNA. Aceștia au ridicat din buzunarul lui Bronislav Lîsîi o sumă de aproximativ 800 de lei. Întrebat despre proveniența banilor, Lîsîi a declarat că aceștia sunt destinați pentru consum personal (f.d. 221-222, vol. 8). În instanța de apel, martorul a făcut aceleași declarații (f.d. 62, vol. 10; f.d. 30 și 201, vol. 11).

17. Martorul apărării, Alexandru Baci, administratorul SRL „Imobex-Grup”, a relatat că firma pe care o conduce exportă fructe și legume. El nu îl cunoaște pe Ion Ciobanu. Cu Bronislav Lîsîi se cunoaște din 2012, în legătură cu activitatea

de serviciu. Lîsîi nu i-a cerut niciodată plăți suplimentare. Martorul îl cunoaște și pe Igor Arama. În toamna anului 2014, Arama l-a ajutat să cumpere patru camioane cu fructe. Tot el l-a ajutat să obțină certificatele fitosanitare. Toate documentele necesare au fost prezentate. Martorul a obținut anterior certificate fitosanitare doar cu plata taxei de 62 de lei. El nu a făcut plăți suplimentare și nu cunoaște problemele relatate de Arama (f.d. 239-240, vol. 8, 172, vol. 9).

18. Bronislav Lîsîi nu și-a recunoscut vina. Inițial, pe parcursul urmăririi penale, el a refuzat să facă declarații (f.d. 189 și 201, vol. 7). Ulterior, el a menționat că, la 20 noiembrie 2014, i-a spus lui Igor Arama să transmită banii fiului său, Mihail, deoarece se afla în așteptarea unei alte persoane și că va face declarații doar în instanța de judecată (f.d. 77, vol. 8). În instanță, Bronislav Lîsîi a declarat că niciodată nu a pretins și nu a acceptat de la martorul Arama bani în legătură cu exercitarea atribuțiilor sale de serviciu. Potrivit inculpatului, toate acțiunile întreprinse de Arama au avut un caracter instigator și au fost orientate spre provocarea sa la săvârșirea infracțiunii care i se impută. Suma de 600 de lei ar fi putut indica această sumă doar ca răspuns la întrebarea martorului privind costurile procedurilor vamale pentru exportul unei unități de transport cu fructe din Republica Moldova, nu pentru eliberarea certificatului fitosanitar. La eliberarea certificatelor fitosanitare, Arama a prezentat întreg setul de documente și că nu a admis nicio încălcare procedurală. În regiunea de nord a țării activează aproximativ 10 inspectori care pot elibera certificate fitosanitare, astfel încât afirmația martorului că s-ar fi aflat în imposibilitatea de a obține certificatul solicitat nu corespunde realității. Inculpatul nu cunoștea despre suma de 1.800 de lei depistată asupra fiului său în urma percheziției efectuate la 21 noiembrie 2014. Percheziția a fost efectuată cu încălcarea procedurii, întrucât, autorizarea percheziției viza o altă adresă decât cea unde acțiunea procedurală a avut loc. Și în cadrul percheziției la domiciliu au fost comise nereguli grave. După depistarea și ridicarea banilor, nu au fost consemnate nominalul bancnotelor, seria și numărul acestora, iar sumele au fost ambalate în trei sacoșe diferite, contrar cerințelor procedurale. Ulterior la examinarea documentelor și banilor ridicați din domiciliu și birou, au fost comise alte încălcări: toate bunurile ridicate au fost împărțite între trei colaboratori CNA, fiind plasate pe trei mese diferite, iar pe acele mese se aflau și alte documente fără nicio legătură cu cauza. În aceste condiții era imposibil de urmărit cu exactitate acțiunile fiecărui colaborator CNA. Notițele ridicate din biroul său au caracter de serviciu și sunt calcule de lucru (f.d. 3-5, vol. 9). În instanța de apel, inculpatul și-a menținut declarațiile date anterior. Potrivit acestora, Igor Arama a venit la el prima dată la 30 septembrie 2014. Scopul vizitei a fost eliberarea certificatului fitosanitar. Arama a prezentat toate actele necesare. Inculpatul a efectuat controlul mărfii și prelevarea probelor, fără a depista obiecte de carantină. După control, el a perfectat și ștampilat actele. Arama trebuia să achite taxa conform tarifelor stabilite, dar a spus că va plăti ulterior. Din încredere, el i-a dat certificatul și actul de control lui Arama. Arama

a mai venit de câteva ori ulterior. În total, au fost perfectate nouă certificate fitosanitare, din care patru camioane au fost exportate, iar cinci nu (f.d. 63-66, vol. 10; f.d. 31-35 și 222, vol. 11).

19. Potrivit stenogramelor convorbirilor telefonice dintre Bronislav Lîsîi și Igor Arama avute în perioada 30 septembrie - 20 noiembrie 2014, aceștia au purtat mai multe discuții și toate se refereau la eliberarea certificatelor fitosanitare la exportul de mere și struguri în lipsa actelor necesare. În cadrul discuțiilor din 30 septembrie și 16 octombrie 2014 cei doi și-au programat întâlnirile. Restul discuțiilor se referă la transmiterea de acte de către Arama pe mailul instituției pentru a fi recepționate de către Lîsîi. Acestea sunt rezumate după cum urmează:

În discuția din 21 octombrie 2014, ora 10:59-11:00 Lîsîi spune „...Igor, eu am să fiu, da tu nu mi-ai trimis documente, uăi băiete uăi... Trebu numaidecât factura, invoice-u toate astea îmi trebuie numaidecât... Las să trimită acuma invoice-urile, cererile... Pe aceste mașini care le ai tu, ai datele ori încă nu le ai?... Ap dă-le cuiva la cine sunt și trimiteți-mi pe poșta electronică sau pi fax și eu le pregătesc până vii tu să fie gata...”, iar Arama răspunde „Amuș amuș... Chiar acum... Iac acum le gătesc...”.

În discuția din 29 octombrie 2014, orele 09:40, 10:41 și 12:29, Lîsîi spune „... Domnul Igor, te-am rugat să-mi trimiți a doua zi pe mașinile celea, și nu mi-ai trimis nici cereri... Cererile, facturile, invoice-ul și CMR-ul...Nu-i trimis, iaca eu șed în poștă, mă uit ... tot a venit ... poate ceva a greșit ea ... încă o dată verifică, Carantină, punct... n-a venit! nu-i, iată eu în poștă mă uit, da asta și... da vezi verifică, să nu greșit ceva! Carantină punct, Fitosanitara punct... Igor, ce... au trimis numai pe struguri invoice-ul și CMR-ul și gata! ... Păi să trimită pe măr, și facturile. Pe măr să trimită pe toate toate mașinile...și invoice-ul și CMR-ul pe măr, pe trei mașini cu măr... ”, iar Aramă răspunde „...Am înțeles, chiar acuma o sun pe doamna asta, că nu știu ce-i cu dânsa... aha, măr, am înțeles”.

În discuția din 31 octombrie 2014, ora 15:46 Lîsîi spune „... Igor, eu te-am rugat pe tine, să-mi trimiteți documentele măi băieți! Eu nu pot coase mapele că tu nu mi-ai trimis documentele pe măr și facturile pe...n-a trimis nimic!...”, iar Aramă răspunde „...păi... stai oleacă, păi pe acelea ți le-a trimis parcă pe acelea... a rămas acolo să trimită încă patru facturi și încă ce?... am înțeles... stai oleacă, acuș te sun înapoi...”.

În discuția din 01 noiembrie 2014, ora 11:56 și 13:00, Arama spune „... eu acelea ieri nu am putut să trimit dar azi iată acuș le primesc și ți le trimit... Mihailovici, eu am trimis acolo... o să vezi acuș, acuș am să trimit mai departe ce trebuie de trimis...dar când o să trimiți la rutieră spune numărul la rutieră și cam pe când să o întâlnească acolo la mine...”, iar Lîsîi răspunde „...bun, bun...”

În discuția din 20 noiembrie 2014, ora 09:11 și 09:18, Lîsîi spune „... îmi trebuie proba voi deamu nu aveți probă la Manole trebuie de dat proba...apu

nu-i culiocu este dapu tebu în culioc pus și trimis în acolo. Eu n-am timp amuia de atâta am venit o prevenit iar ordin și fără, fără raportul de încercări acolo noi nu avem chip să...Treb de luat proba, tre să vină cineva repejor de făcut proces verbal de dat proba și pe urmă după aceia așa nu pot face nimic...nuuuu dacă nu-i nu pot eu să eliberez eu nică amuia dacă nu-i, dacă nu-i raportul de încercare gata cum...așa o pus să spun când nu era ordinu ista, da așa ica o dat ordinul și gata deam cum pot amu ai dat ti-o ca pe rață mută...caz de urgență...nu că la noi amu îți spun că iaca ordinul acu primit și gata, te-ai abătut de la dânsul ai sfeclit-o....Da de expertiză, certificatul de expertiză”, iar Aramă răspunde,,...Păi dapu la neatale, la neatale acolo nu-i nică culiocul tău?... Am auzit, am auzit acolo....da, cum de făcut... eu îs la Orhei...A și eu deodată treb să vin cu... Amu trebuie de luat de la dânsii hîrtia ceia certificatul de cum se numește?...”. (f.d. 9-33, vol. 2)

20. Potrivit înregistrărilor video-audio, în perioada 30 septembrie – 20 noiembrie 2014, Bronislav Lîsîi și Igor Arama s-au întâlnit și au discutat în mai multe rânduri referitor la eliberarea certificatelor fitosanitare necesare pentru exportul produselor vegetale peste hotare. În cadrul întâlnirii din 16 octombrie 2014, ora 15:25, Arama scoate banii, iar Lîsîi îi spune: „pune-i într-o parte!”. Arama pune banii pe dulap și întreabă: „și gata da?”, la care Lîsîi răspunde: „da, dar să-mi trimiți actele”. În convorbirea din 21 octombrie 2014, ora 15:27, Arama afirmă: „da și le trimit pe... tac...” (scoțând banii), iar Lîsîi îi spune: „nu umbla aici, o să ies amuș”. Arama continuă: „aaa... cât acolo, patru mașini... două mii și... tac... 2.400, vseo... eu diseară trimit tot pe email... bine?”, iar Lîsîi răspunde: „șase înmulțit cu patru... 2.400... harașo”. În cadrul întâlnirii din 20 noiembrie 2014, ora 14:55, Arama întreabă: „aaa să te aștept afară?”, la care Lîsîi răspunde: „du-te cu Mișa și te lămurește... pe urmă eu o să te sun și o să vedem cu cererile și ce mai trebuiește”. Arama precizează: „za proșlîi raz ia doljen 600... și razul acesta două mașini... 1.200”, iar Lîsîi confirmă: „aha”. Ulterior, Arama transmite suma de 1.800 lei lui Mihail Lîsîi (f.d. 156-161, vol. 2).

21. Potrivit procesului-verbal privind controlul transiterii banilor extorcate din 25 noiembrie 2014 (f.d. 172-174, vol. 2), a fost stabilit că în incinta Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, în biroul de serviciu, Arama a transmis lui Lîsîi:

Data și ora	Suma transmisă
30 septembrie 2014, ora 15:02	600 de lei (trei bancnote cu nominalul de 200)
16 octombrie 2014, ora 15:25	600 de lei (trei bancnote cu nominalul de 200)
21 octombrie 2014, ora 15:27	2.400 de lei (două bancnote cu nominalul de 500, una din bancnote având numărul 027020 și seria H.0008; patru bancnote cu nominalul de 200, una din bancnote cu numărul 027020 și seria H.0008 și cea cu nominalul de 200, cu numărul 304208 și

	seria G.0037 și 12 bancnote cu nominalul de 50)
20 noiembrie 2014, ora 14:45	1.800 de lei (trei bancnote cu nominalul de 200 și 12 bancnote cu nominalul de 100)

22. Toate bancnotele înainte de transmitere au fost supuse expertizei privind veridicitatea lor. Conform rapoartelor de expertiză nr. 251 din 30 septembrie 2014; nr. 264 și 272 din 16 respectiv 21 octombrie 2014 precum și nr. 292 și 293 din 20 noiembrie 2014, toate bancnotele corespund după calitatea și metoda de imprimare în ele a imaginilor și elementelor de bază, bancnotelor autentice (f.d. 179-223, vol. 2). La reținere, suma de 1.800 de lei (trei bancnote cu nominalul de 200 și 12 bancnote cu nominalul de 100), găsite la fiul inculpatului, a fost recunoscută în calitate de corp delict.

23. Conform procesului-verbal de percheziție din 20 noiembrie 2014, la Bronislav Lîsîi acasă au fost depistate și ridicate mai multe acte ce se referă la activitatea Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț și mijloace bănești: 12.300 de dolari SUA; 18.090 de Euro și 100.000 de lei (f.d. 13-14, vol. 3). La 10 decembrie 2014, în prezența lui Bronislav Lîsîi și a avocatului Iurie Guriev, au fost cercetate bancnotele. Printre acestea s-a regăsit bancnota cu nominalul de 500 de lei, cu numărul 027020 și seria H.0008 și cea cu nominalul de 200 de lei, cu numărul 304208 și seria G.0037 (f.d. 1-11, vol. 6).

24. Conform procesului-verbal de percheziție din 20 noiembrie 2014, în biroul de serviciu al lui Bronislav Lîsîi au fost depistate și ridicate mai multe înscrisuri. Importanță prezintă fila albă cu înscrisurile „28x600=16800+300/19800-1400=18.400” și o filă albă de format A4 cu înscrisurile „Zalina 7, Protecția 1, Nibol 1/9x600=5.400, Bona 12, Ruslan - 6.000, Taisia 113x500-56.500/67.900”, pe verso al cărei fiind indicate datele SRL „Taix-Prim”, dintr-un contract între SRL „Taix-Prim” și Anka Gida Maddeleri San ve Tic.Ltd.Ști” (f.d. 19-250, vol. 3).

25. Conform cererilor fără dată, SRL „Gotix-Fruct” a solicitat eliberarea certificatelor fitosanitare în anul 2014, prin stația de expediție „Fintina Alba” (f.d. 1-15, vol. 4).

26. Potrivit certificatului nr. 28-11/12890 din 23 octombrie 2015 eliberat de Serviciul Vamal, în perioada 30 septembrie – 17 noiembrie 2014, SRL „Imobex-Grup” a efectuat șase exporturi de produse vegetale, la următoarele date: 30 septembrie, 17 și 21 octombrie, 01, 15 și 17 noiembrie 2014 (f.d. 224, vol. 8).

d. Sentința

27. Prin [sentința](#) Judecătoriei Edineț din 30 decembrie 2015, Bronislav Lîsîi a fost achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii. Acțiunea civilă a fost lăsată fără soluționare. Instanța a dispus încasarea sumelor de 700 și 1.800 de lei în contul statului.

28. Instanța a constatat că inculpatul și-a desfășurat activitatea exclusiv în cadrul atribuțiilor de serviciu, respectând legislația în vigoare și fără indicii privind intenția de a obține avantaje necuvenite. Partea acuzării și-a întemeiat învinuirea în principal pe declarațiile martorului Arama, care susținea că inculpatul ar fi pretins și primit bani pentru eliberarea certificatelor fitosanitare. Instanța a conchis că Arama nu a acționat ca un simplu observator, ci a creat intenționat situații menite să genereze aparența unei conduite corupționale a inculpatului. El a pretins că reprezintă interesele societății SRL „Imobex-Grup”, însă această calitate a fost infirmată de martorul Oleg Bortă, iar Ion Cojocaru, indicat de Arama ca responsabil, îi era necunoscut. Arama dispunea de toate documentele necesare pentru eliberarea certificatelor, însă le prezenta incomplet sau cu întârziere, solicitând facilitarea procedurii, sugerând ideea unei recompense financiare. Convorbirile audio-video interceptate au arătat că inculpatul a insistat asupra respectării procedurilor legale, refuzând eliberarea certificatelor fără prezentarea documentelor obligatorii și efectuarea prelevării probelor. Înregistrările din octombrie și noiembrie 2014 au demonstrat că, deși Arama era prezent în biroul inculpatului și se întocmeau documente, nu au existat discuții sau acțiuni care să dovedească un comportament corupțional al lui Lîsîi. Chiar atunci când Arama a făcut referire la sumele de 600 de lei, inculpatul a respectat întocmai procedura, solicitând cererea, contractul și procesul-verbal de expertiză, și explicând modul de prelevare și împachetare a mostrelor. Și în înregistrarea din 20 noiembrie 2014, când interlocutorul menționează sume de bani (600 de lei și 1.200 de lei), acestea sunt rostite unilateral, fără vreo acceptare sau reacție din partea inculpatului care să denote consimțământ. Acuzațiile privind presupusa mită primită de la întreprinderile SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Fruct”, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor” și SRL „Taix-Prim” nu au fost susținute de probe. Certificatele fitosanitare, ștampila GȚ „Dulap Constantin” și alte materiale ridicate nu au demonstrat existența unui comportament ilicit și nu probează elementele constitutive ale infracțiunii de corupere pasivă. Analiza materialelor a arătat că toate procedurile legale pentru eliberarea certificatelor au fost respectate. De asemenea, procesul-verbal de percheziție la domiciliul inculpatului a fost întocmit cu încălcarea normelor de procedură penală. Obiectele și mijloacele bănești, inclusiv 12.300 de dolari SUA, 18.090 de euro și 100.000 de lei, au fost ridicate de la domiciliul inculpatului fără descriere completă, iar examinarea acestora a avut loc ulterior. Deși cercetarea obiectelor s-a făcut în prezența inculpatului și a avocatului său, acestea au fost plasate pe mai multe mese și împărțite între colaboratorii CNA, fără posibilitatea de a verifica individual acțiunile fiecărui agent. Această modalitate necontrolabilă de ridicare și inventariere a creat riscul substituirii probelor. În plus, există neconcordanțe privind locul percheziției, menționat diferit în procesele-verbale. În concluzie, instanța a apreciat că declarațiile martorului Igor Arama sunt necredibile și au fost obținute printr-o activitate provocatoare. Ele nu pot constitui temei pentru condamnare. Convorbirile interceptate și documentele

prezentate au demonstrat că inculpatul a respectat legea, nu a pretins și nu a primit bani pentru eliberarea certificatelor fitosanitare. Acțiunea civilă a fost lăsată fără soluționare, făcându-se referire la art. 387 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală. Suma de 700 de lei pretins ridicată de la domiciliul inculpatului, precum și 1.800 de lei ridicați de la Mihail Lîsîi, au fost confiscate.

e. Prima procedură de apel și de recurs

29. La 12 ianuarie 2016, procurorul Marcel Dumbravan a declarat apel. El a solicitat casarea sentinței și adoptarea unei noi hotărâri prin care Bronislav Lîsîi să fie condamnat la amendă în mărime de 5.000 de unități convenționale (echivalentul a 100.000 de lei), închisoare pe un termen de patru ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de trei ani. El a mai solicitat ca acțiunea civilă să fie admisă și încasați 2.900 de lei în contul „cheltuieli speciale” ale CNA. Procurorul a contestat sentința de achitare, susținând că vinovăția lui Bronislav Lîsîi a fost dovedită prin probele administrate în cursul urmăririi penale și examinării în instanță. Instanța de fond ar fi apreciat greșit valoarea probantă a declarațiilor martorului Arama, a corpurilor delictive, a înregistrărilor audio-video și a documentelor ridicate din birou și domiciliu. Martorul Arama a relatat detaliat pretinderea și primirea de bani de către Lîsîi pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, iar aceste declarații se corelează cu probele materiale și interceptările telefonice. Inițiativa și acceptarea banilor au aparținut inculpatului, fără presiuni sau instigare din partea martorului. Banii ridicați la domiciliu și birou coincid cu sumele transmise anterior și confirmă primirea sistematică de mijloace bănești. Efectuarea măsurilor speciale de investigație a fost legală, cu autorizație, și nu poate fi considerată provocare. Comportamentul lui Lîsîi față de SRL „Imobex-Grup” indică un mod de operare constant, ceea ce permite concluzia că aceeași practică ilicită era aplicată și în raport cu reprezentanții SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Fruct”, SRL „Gotix-Prim”, SRL „Protecția Plantelor” și SRL „Taix-Prim”. În plus, registrul certificatelor fitosanitare din 2014 confirmă corespunderea între certificatele emise și plățile ilicite aferente acestor cinci agenți economici.

30. Prin [decizia](#) Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2017, apelul a fost admis, casată sentința din alte motive și pronunțată o nouă hotărâre de achitare, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Acțiunea civilă a fost respinsă. Instanța a confirmat achitarea inculpatului, reiterând motivarea primei instanțe privind lipsa probelor. Totuși, ea a modificat temeiul de achitare, arătând că fapta nu poate fi considerată infracțiune din cauza provocării de către Aramă și implicarea organelor de urmărire penală. Toate probele obținute ulterior provocării sunt lovite de nulitate și nu pot susține o condamnare. În consecință, lipsa elementului voluntar al infracțiunii și încălcarea dreptului la un proces echitabil justifică achitarea și respingerea acțiunii civile.

31. La 12 aprilie 2017, procurorul Valeriu Dubăsari a declarat recurs. Acesta a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei. Recurentul a susținut că probele acumulate în cadrul urmăririi penale și analizate în instanță au dovedit vinovăția lui Lîsîi în comiterea infracțiunii. Nulitatea absolută a probelor nu poate fi reținută, or ele nu au fost obținute prin provocare. Suspiciunea de comitere a infracțiunii a apărut înainte de transmiterea banilor, pe baza sesizării lui Arama. Rolul organelor de investigație a fost limitat la efectuarea măsurilor speciale de investigații, fără instigare sau presiune asupra inculpatului. Pretinderea și primirea banilor de către inculpat au fost inițiate de acesta, nu de martorul sub acoperire. Măsurile speciale de investigații au fost autorizate legal, iar accesul apărării la probe a fost complet. Interceptările și discuțiile stenografiate au confirmat pretinderea și primirea banilor fără vreo provocare din partea martorului. La domiciliul inculpatului au fost ridicați bani și înscrisuri care au confirmat primirea sumelor de la diferiți agenți economici. Prin urmare, instanța de apel nu a analizat toate motivele invocate.

32. Prin [decizia](#) Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2017 a fost admis recursul, casată decizia și trimisă cauza spre rejudecare. Curtea a reținut că hotărârea contestată nu cuprinde o motivare adecvată privind existența unei eventuale acțiuni de provocare și a dispus ca, la rejudecare, instanța de apel „să evedențieze și să enumere concret care anume acțiuni ale lui ... Igor Arama susținute activ de organul de urmărire penală, au avut ca efect convingerea și provocarea lui Bronislav Lîsîi la comiterea infracțiunii.” Totodată, Curtea a subliniat că procesul-verbal de percheziție la domiciliul inculpatului este nul (vezi para. 23), menținând această concluzie ca definitivă. În consecință, la rejudecarea cauzei, instanța de apel nu mai era obligată să reexamineze această probă, ci doar să țină cont de excluderea ei la soluționarea cauzei.

f. A doua procedură de apel și de recurs

33. La 11 decembrie 2019, Curții de Apel Bălți a adoptat o [decizie](#) similară celei din 15 februarie 2017, menținând aceleași concluzii privind probele și calificarea juridică, inclusiv constatarea provocării și impactul acesteia asupra legalității probelor și dreptului la un proces echitabil (vezi para. 30). Suplimentar, instanța a indicat că acuzarea nu a asigurat prezența martorului Arama pentru audieri, fapt ce a echivalat cu renunțarea la probă.

34. La 12 februarie 2020, procurorul Liliana Pasat a declarat recurs. Recurentul a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei, reiterând argumentele din recursul precedent (vezi para. 31). Suplimentar, ea a invocat că instanța a greșit afirmând că acuzarea a renunțat la declarațiile martorului Arama.

35. Prin [decizia](#) Curții Supreme de Justiție din 11 august 2020 recursul a fost admis, decizia atacată a fost casată, iar cauza trimisă spre rejudecare. Instanța a constatat că instanța de apel a emis o nouă hotărâre fără a se pronunța asupra episodului privind SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Fruct”, SRL „Gotix-Prim”,

SRL „Protecția Plantelor” și SRL „Taix-Prim”. De asemenea, instanța a reținut că a fost eronat statuat că acuzarea a renunțat la declarațiile martorului Arama. De fapt, prezența martorului nu a putut fi asigurată, iar declarațiile sale anterioare urmau să fie citite și analizate conform art. 101 Cod de procedură penală. Totodată, instanța de apel a făcut o motivare contradictorie.

36. La 30 septembrie 2020, inculpatul a declarat recurs în anulare împotriva deciziei din 11 august 2020. Prin [decizia](#) Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2022, recursul în anulare a fost declarat inadmisibil.

g. A treia procedură de apel și de recurs

37. Prin [decizia](#) Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2021, apelul a fost respins ca nefondat. Instanța a preluat argumentele de primă instanță și a subscris soluției de achitare (vezi para. 27).

38. La 16 mai 2022, procurorul Andrei Formusatii a declarat recurs, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei. El a invocat că instanța de apel nu a răspuns motivat la toate argumentele din cererea de apel. Declarațiile martorului Arama au fost respinse neîntemeiat, deși acestea descriau circumstanțele comiterii infracțiunii de corupere pasivă. Inculpatul a pretins și a primit bani fără presiuni sau insistențe din partea martorului provocator. Organele de drept nu au intervenit activ, iar măsurile speciale de investigații nu pot fi considerate provocare. Din interceptările și discuțiile stenografiate reiese că Lîsîi a primit sume de bani pentru eliberarea certificatelor fitosanitare. La percheziționarea biroului inculpatului au fost depistate înscrisuri care confirmă primirea banilor de la mai mulți agenți economici. Lîsîi pentru a primi banii de la Arama, și-a folosit feciorul. Ultimul nu stia despre acțiunile ilegale ale tatălui său.

39. Prin [decizia](#) Curții Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2023, recursul a fost admis, decizia atacată a fost casată, iar cauza trimisă la rejudecare. În pct. 10 a deciziei, instanța de recurs s-a referit doar la episodul cu SRL „Imobex-Grup”. Ea a constatat că instanța de apel s-a limitat la enumerarea probelor și a concluzionat formal că acestea nu dovedesc vinovăția inculpatului. De asemenea, instanța de apel a reținut existența provocării, fără a prezenta argumente clare și fără a indica acțiuni specifice ale lui Arama care să fi determinat comiterea faptei. Problema centrală a cauzei rămânea stabilirea dacă Lîsîi a fost sau nu provocat să accepte banii. Decizia nu menționează vreun motiv de netemeinicie privind achitarea pe episodul cu SRL-urile „Zalina Prim”, „Bonafruct”, „Gotix Prim”, „Protecția Plantelor”, „Taix Prim”.

40. La 30 august 2023, Bronislav Lîsîi a declarat recurs în anulare împotriva deciziei din 04 iulie 2023. Prin [încheierea](#) Curții Supreme de Justiție din 17 iunie 2025, recursul a fost scos de pe rol, pe motiv că a fost exercitată o cale de atac neprevăzută de lege.

h. A patra procedură de apel

41. Prin [decizia](#) Curții de Apel Nord din 25 martie 2025, apelul a fost respins ca nefondat. Instanța a menținut sentința de achitare, reținând că fapta imputată inculpatului este rezultatul unei provocări exercitate de CNA prin intermediul lui Arama. Din ansamblul probelor administrate rezultă că inițiativa faptelor nu a aparținut inculpatului, ci denunțatorului, care a acționat la îndemnul și sub coordonarea organelor de urmărire penală, depășind limitele unui comportament pasiv și transformând intervenția sa într-o acțiune de instigare, facilitare și încurajare a unei pretinse fapte de corupție. Declarațiile martorului Arama au fost apreciate de instanță ca neconsecvente și necredibile, întrucât acestea s-au modificat în mod repetat pe parcursul procesului. Inițial, martorul a afirmat că inculpatul i-ar fi comunicat verbal că trebuie să achite câte 600 de lei pentru fiecare certificat fitosanitar. Ulterior, a susținut că inculpatul i-ar fi scris suma „600” pe o foiță, iar în fața instanței a prezentat o a treia versiune, pretinzând că ar fi dedus intenția inculpatului „din priviri și gesturi”. Absența oricărei dovezi materiale privind existența foiței și lipsa altor probe care să confirme pretinderea vreunor mijloace bănești determină dubii rezonabile asupra veridicității acestor declarații. Declarațiile lui Arama sunt contradictorii. El a declarat că a primit de la CNA suma de 1.800 de lei, la care s-au adăugat ulterior 600 de lei, iar alți 600 de lei i-ar fi achitat din banii proprii, totalizând 3000 de lei. Această sumă nu corespunde declarațiilor sale anterioare, potrivit cărora ar fi plătit câte 600 de lei pentru fiecare dintre cele nouă certificate obținute – ceea ce ar fi presupus un total de 5.400 de lei. Incoerența privind quantumul sumelor presupus transmise inculpatului, în lipsa probei, confirmă că operațiunea a fost construită artificial, în scopul simulării unei fapte de corupție. Totodată, martorul Baci, directorul SRL „Imobex Grup”, a declarat că niciodată nu i s-au solicitat sume de bani pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, deși a efectuat personal exporturi în aceeași perioadă în care Arama susținea că ar fi fost constrâns să plătească. Baci a declarat că toate certificatele obținute de societate între septembrie și noiembrie 2014 au fost eliberate legal, pentru mărfuri exportate, iar Arama nu avea calitatea de angajat sau reprezentant legal al firmei. Din datele furnizate de Serviciul Vamal rezultă că societatea a efectuat doar șase exporturi reale, în timp ce Arama a solicitat nouă certificate, dintre care cinci vizau mărfuri inexistente, fapt ce denotă o implicare activă a acestuia în crearea unei situații artificiale de corupere. Conținutul convorbirilor telefonice și al înregistrărilor audio-video confirmă că discuțiile dintre inculpat și Arama vizau exclusiv activitățile de serviciu ale lui Lîsîi privind perfectarea certificatelor fitosanitare. Din stenograme reiese că inculpatul insista asupra respectării procedurilor legale, cerând depunerea cererii oficiale, a facturilor și a rapoartelor de expertiză, și refuza eliberarea oricărui certificat fără prelevarea mostrelor. Într-un dialog relevant, la întrebarea provocatoare a lui Arama – „pe drum iau culioc?” – inculpatul a răspuns: „prijom zdesi culioc, să fie certificatul de expertiză”, ceea ce exclude orice

intenție de a primi bani. De asemenea, este nefondată susținerea acușării potrivit căreia inculpatul ar fi eliberat certificate fără respectarea procedurii legale. Din probele administrate rezultă că Lîsîi a acționat în conformitate cu reglementările aplicabile, refuzând eliberarea certificatelor în lipsa mostrelor și a raportului de încercare. Martora Lungu a explicat că, potrivit procedurii legale aplicabile controlului fitosanitar, raportul de expertiză emis pentru un anumit lot de producție își păstrează valabilitatea pentru întregul volum al aceluși lot, atât timp cât cantitatea totală nu depășește limita de 500 de tone. În aceste condiții, nu este necesară prelevarea repetată de mostre sau efectuarea unor noi teste pentru fiecare subdiviziune a aceluși lot. Prin urmare, Lîsîi a acționat în conformitate cu procedurile normative atunci când a eliberat certificatele fitosanitare utilizând raportul de expertiză deja existent pentru lotul respectiv, fără a încălca cerințele legale. Instanța a reținut, de asemenea, că percheziția domiciliară a fost efectuată cu încălcarea dispozițiilor art. 131 Cod de procedură penală, fapt constatat de Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 27 iunie 2017 (vezi para. 32), ceea ce impune excluderea procesului-verbal cu privire la percheziție din mijloacele de probă. În concluzie, nu există probe certe privind pretinderea, acceptarea sau primirea unor sume de bani de către inculpat. Comportamentul acestuia a fost corespunzător atribuțiilor sale de serviciu, iar întreaga construcție acuzatorie s-a bazat pe o provocare inițiată și dirijată de Arama, sub coordonarea organelor de urmărire penală.

i. Recursul și examinarea acestuia

42. La 15 mai 2025, procurorul Octavian Bodareu a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 1) și 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri de condamnare. Procurorul susține că hotărârea instanței de apel contravine practicii uniforme a Curții Supreme de Justiție. El invocă cauza [Pisari](#), în care s-a reținut că infracțiunea de corupere pasivă prin extorcare este o infracțiune gravă, săvârșită în exercitarea atribuțiilor de serviciu și cauza [Russu](#), în care s-a precizat că provocarea poate fi reținută doar atunci când autoritățile acționează activ pentru a determina comiterea faptei, nu atunci când documentează o conduită infracțională deja existentă. În acest sens, nu poate fi vorba despre o provocare, întrucât inculpatul a acționat conștient și voluntar, acceptând sumele de bani oferite. De asemenea, instanța de apel a apreciat eronat probele, calificând drept neconcludente unele mijloace de probă. Astfel, procesele-verbale de interceptare a convorbirilor telefonice și înregistrările audio-video dintre Lîsîi și Arama, precum și procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor, demonstrează că inculpatul a acceptat și a primit bani pentru eliberarea certificatelor fitosanitare. Coincidența seriilor unor bancnote ridicate la percheziție cu cele folosite la controlul transmiterii confirmă materialitatea faptei. Totodată, martorul Arama, audiat atât în instanța de fond, cât și în cea de apel, a relatat consecvent că inculpatul i-a pretins 600 de lei pentru fiecare certificat fitosanitar, i-a notat suma pe o foaie și a acceptat

transmiterea a 1.800 de lei prin fiul său, fără a manifesta vreo opoziție. Prin urmare, probe coroborate și veridice confirmă vinovăția inculpatului.

43. La 24 octombrie 2025, Curtea Supremă de Justiție a solicitat referințe de la părți și a convocat părțile în ședință, stabilind data desfășurării acestora pentru 13 noiembrie 2025. Instanța a solicitat răspuns la următoarele întrebări:

- a avut oare loc o provocare a lui Lîsîi la comiterea infracțiunii incriminate lui (a se vedea, pentru standardele relevante, hotărârile nr. [1ra-544/23](#), §§ 50-54, [1ra-735/23](#), §§ 39-43; [4-1re-62/2023](#), §§ 41-43)?
- este oare bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor concluzia instanței de apel că inculpatul nu a pretins și nu a primit de la Arama sume de bani pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale (a se vedea decizia nr. [1ra-347/24](#), §§ 56, 60-70)?

44. Curtea Supremă de Justiție a organizat o ședință publică la [13 noiembrie 2025](#). În ședință, inculpatul nu s-a prezentat, însă a depus o cerere de examinare în lipsă. Instanța a dispus audierea martorului Arama. Acesta nu s-a prezentat pentru audiere, fiind plecat peste hotarele țării. Procurorul a anunțat că nu a putut asigura audierea acestuia prin teleconferință. Cu acordul părților, au fost cercetate declarațiile martorului Arama și ale inculpatului administrate în cursul urmăririi penale și în instanța de judecată, inclusiv denunțul lui, stenogramele convorbirilor între inculpat și Arama, declarațiile martorului Baci, certificatul de la Serviciul Vamal, procesul-verbal de percheziție la domiciliu și cel de cercetare a obiectelor, înscrise și procesul-verbal privind terminarea urmăririi penale.

45. În referință și pledoarii, procurorul Cătălin Scutelnic a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei, și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Lîsîi în temeiul art. 324 alin. (1) Cod penal și liberarea de răspundere penală ca urmare a intervenirii prescripției. El a cerut și admiterea acțiunii civile și încasarea sumei de 2.900 de lei de la Lîsîi în beneficiul CNA. Acuzarea a susținut că instanța a constatat în mod eronat nulitatea procesului-verbal de percheziție domiciliară, arătând că pretinsele nereguli invocate nu se confirmă în fapt și, oricum, nu au gravitatea necesară pentru a atrage nulitatea actului procesual. Apărătorul Constantin Tănase a solicitat menținerea soluției de achitare, argumentând că martorul Arama a oferit declarații contradictorii și a manifestat un comportament activ, echivalent unei provocări la comiterea infracțiunii. De asemenea, el a subliniat că interceptările audio sunt tehnic nedeslușite și lipsite de conținut relevant.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

46. Partea relevantă a Codului de procedură penală este următoarea:

„**Articolul 427.** Temeiurile recursului

(1) Recursul este admis dacă:

1) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

...

6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

47. La data săvârșirii infracțiunii Codul penal prevedea:

„**Articolul 60.** Prescripția tragerii la răspundere penală

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare;

Articolul 324. Corupere pasivă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.”

48. În prezent, partea relevantă a Codului penal este următoarea:

„**Articolul 60.** Prescripția tragerii la răspundere penală

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

a) 3 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare;

Articolul 324. Coruperea pasivă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

49. Recursul examinat a fost declarat în mai puțin de două luni de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică este depus în termen.

50. Completul reține că obiectul prezentului recurs privește exclusiv episodul de învinuire referitor la SRL „Imobex-Grup”. Rejudecarea dispusă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2023 a vizat numai verificarea existenței unei eventuale provocări în raport cu acest episod (vedea para. 39). Provocarea nu a fost pusă în discuție pentru celelalte fapte imputate inculpatului. Instanța de apel a rejudecat cauza strict în limitele trasate de instanța de casare (para. 41), iar prezentul recurs se circumscrie aceluiași limite (para. 42). Cu toate acestea, instanța va menționa în dispozitiv achitarea inculpatului pentru celelalte capete ale acușării, întrucât decizia Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2023 nu a menționat expres acest aspect.

a. Standarde relevante

51. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

52. Inițial, procurorul a cerut trimiterea cauzei la rejudecare. Ulterior, acesta a solicitat emiterea unei sentințe de condamnare. Anterior, Curtea Supremă de Justiție a dispus rejudecarea cauzei și ea nu poate fi trimisă din nou la rejudecare (încheierea nr. [1ra-1750/2023](#), § 36, [1ra-64/2024](#), § 61). Curtea Supremă de Justiție nu poate decât să soluționeze cauza irevocabil.

53. Recursul se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 1) și 6) Cod de procedură penală. În încheierea nr. [1ra-855/2024](#), § 39, Curtea Supremă de Justiție a clarificat că argumentele privind existența sau lipsa unei provocări se încadrează în eroarea judiciară prevăzută la pct. 1).

54. În deciziile nr. [1ra-1549/2022](#), § 38 și [1ra-544/2023](#), § 46 Curtea Supremă de Justiție a explicat aspectele care trebuie analizate atunci când se invocă provocarea la comiterea infracțiunii. Ea a reiterat că folosirea măsurilor speciale de investigație, cum ar fi agenții sub acoperire, nu încalcă automat dreptul la un proces echitabil. Totuși, având în vedere riscurile de provocare, folosirea acestor măsuri trebuie să respecte anumite limite (vezi hotărârea CtEDO [Ramanauskas v. Lituania](#), 2008, § 51). Urmează a fi analizat comportamentul suspectului și al agentului sub acoperire, precum și garanțiile procedurale împotriva abuzului. Agentul sub acoperire trebuie să aibă un rol pasiv și să nu incite la comiterea infracțiunii care altfel nu ar fi fost comisă (idem, § 55). Printre garanțiile procedurale împotriva abuzului se numără existența informațiilor preliminare că persoana suspectă a fost implicată în activități criminale similare și este predispusă să comită infracțiunea (vezi hotărârea CtEDO [Bannikova v. Rusia](#),

2010, § 38), existența unui mecanism clar de autorizare al măsurii (vezi hotărârea CtEDO [Ramanauskas v. Lituania](#), 2008, § 51) și oferirea posibilității procesuale pentru apărare de a invoca efectiv provocarea în procedurile judiciare (vezi hotărârea CtEDO [Bannikova v. Rusia](#), 2010, § 54).

55. Prima instanță a conchis că probele cauzei nu confirmă primirea banilor de către inculpat și că certificatele fitosanitare au fost emise de inculpat după prezentarea tuturor documentelor necesare. Instanța de apel, menținând sentința, a subscris integral constatările date, deși a oferit o motivare mai nuanțată. Acest aspect urmează a fi examinat prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul temeiului de recurs prevăzut de pct. 6) în decizia nr. [1ra-1085/2024](#), §§ 37-42 și în încheierea nr. [1ra-1251/2024](#), § 38. Dezacordul cu motivarea instanței de apel nu este temei de recurs. Pentru a admite un recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recurentul urmează să probeze că decizia instanței de apel este „arbitrară”, sau se „bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”. Nu este suficient ca aprecierea să fie nerezonabilă. Ea trebuie să fie „vădit nerezonabilă”, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional (decizia nr. [1ra-1085/2024](#), § 42). În jurisprudența sa, Curtea Supremă de Justiție a explicat că este posibil ca o hotărâre judecătorească să fie în același timp „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”. Totuși, fiecare din cele două sintagme urmează a fi examinate separat (decizia nr. [1ra-1085/2024](#), § 43). Suntem în prezența unei hotărâri judecătorești arbitrare sau vădit nerezonabile atunci când instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite vreodată, inclusiv când hotărârea judecătorească nu are nicio bază legală și nu stabilește nici o legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii (încheierea nr. [1ra-1251/2024](#), § 39).

b. Aplicarea standardelor în această cauză

56. În scopul facilitării înțelegerii hotărârii sale, instanța de recurs inițial va examina temeinicia argumentelor cu privire la aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Ulterior, dacă va constata că hotărârea se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, ea va examina aspectele invocate de prima instanță și cea de apel pentru constatarea provocării.

i. Temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală

57. Acest temei de recurs se referă la fundamentarea în mod determinat a hotărârii atacate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Procurorul susține că prima instanță și cea de apel l-au achitat în mod eronat pe inculpat.

58. Prima instanță și curtea de apel au considerat că rezultatele percheziției de la domiciliul inculpatului (vezi para. 23) nu pot fi puse la baza condamnării, deoarece a fost întocmit cu încălcarea normelor de procedură penală (indicarea

greșită a adresei). La 27 iunie 2017, această chestiune a fost soluționată irevocabil de Curtea Supremă de Justiție, care a menționat că rezultatul percheziției nu poate fi pus la baza hotărârii (vezi para. 32). Prin urmare, argumentul procurorului cu privire la netemeinicia excluderii acestei probe este vădit neîntemeiat.

59. Urmărirea penală a fost pornită în baza denunțului lui Arama. Atât prima instanță, cât și cea de apel, au constatat că în declarațiile acestuia există divergențe majore, care vorbesc de lipsa de credibilitate a acestuia. Instanța de recurs a solicitat audierea acestuia în ședință. Totuși, acuzarea nu a putut asigura prezența acestui martor și a solicitat continuarea examinării cauzei și darea citirii declarațiilor acestuia date anterior. Completul reiterează că, atunci când adoptă o hotărâre de condamnare după ce casează o hotărâre de achitare, este inadmisibil de a inversa aprecierea probelor testimoniale date de instanțele ierarhic inferioare fără audierea nemijlocită a persoanei. Art. 371 Cod de procedură penală prevede excepții de la această regulă, care nu par să fie contrare jurisprudenței CtEDO, dacă lipsa martorului poate fi justificată convingător (decizia nr. [Ira-735/23](#), § 43). Art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală permite de a da citire declarațiilor martorului date anterior, când absența lui este justificată prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță. În ședință Curții Supreme de Justiție, procurorul a susținut că a discutat cu martorul Arama, care se află peste hotare, pentru a asigura audierea acestuia prin teleconferință. Ulterior, acesta nu a mai răspuns la apelurile procurorului. Lipsa conexiunii telefonice nu reprezintă un impediment absolut pentru audierea martorului. Prin urmare, instanța de recurs nu are decât să accepte contradicțiile constatate de prima instanță și de cea de apel. Instanța de recurs poate totuși pune la baza hotărârii sale declarațiile martorului Arama asupra cărora instanțele ierarhic inferioare nu au avut dubii, cum ar fi obținerea de către Arama a certificatelor fitosanitare de la inculpat și transmiterea banilor către acesta.

60. Instanța de recurs notează că la dosar au fost anexate trei înregistrări video, din 16 octombrie, 21 octombrie și 20 noiembrie 2014 (vezi para. 20). Din aceste înregistrări, care devin tot mai relevante odată cu trecerea timpului, mai ales în cazul măsurilor speciale de investigații, rezultă în mod clar că Arama s-a prezentat în biroul inculpatului pentru a obține certificate fitosanitare. Din înregistrarea din 21 octombrie rezultă că Arama nu avea toate documentele pentru a obține certificatul fitosanitar, însă acesta a fost emis de inculpat cu promisiunea lui Arama de a transmite prin email documentele lipsă. Din înregistrarea din 16 octombrie de asemenea rezultă că inculpatul îi spune lui Arama, după emiterea certificatului fitosanitar, să îi transmită actele, ceea ce confirmă că nici de această dată toate actele necesare pentru obținerea certificatului nu au fost prezentate. Din înregistrarea din 21 octombrie 2014 rezultă că Arama a transmis 2.400 de lei inculpatului, pentru „patru mașini”, iar din înregistrarea din 20 noiembrie 2014 rezultă că Arama a transmis inculpatului

1.200 de lei pentru „2 mașini” și 600 de lei datorie „de data trecută”, adică pentru certificatul emis pe 01 noiembrie 2014 (vezi para. 12). Din convorbirea telefonică din 29 octombrie 2014 de asemenea rezultă că Arama nu a transmis documentele care trebuiau prezentate pentru a obține certificatele fitosanitare emise de inculpat încă la 21 octombrie 2014 (vezi para. 19). Atunci când este întrebat dacă sumele transmise sunt corecte, pe 21 octombrie și 20 noiembrie 2014, inculpatul răspunde afirmativ. Din înregistrări mai rezultă că inculpatul ezita să primească bani de la Arama în biroul său. Pe 16 octombrie 2014, el i-a solicitat lui Arama să pună banii într-o parte, pe 21 octombrie 2014 inculpatul îi spune lui Arama să nu dea banii în birou și că el acuș va ieși din birou, iar pe 20 noiembrie 2014 inculpatul îi spune lui Arama să transmită afară banii fiului inculpatului.

61. Cele menționate în paragraful precedent confirmă că inculpatul a primit de la Arama, la 16 și 21 octombrie și 20 noiembrie 2014, bani pentru eliberarea certificatelor fitosanitare. Din înregistrări rezultă că suma plătită de Arama pentru fiecare certificat fitosanitar era de 600 de lei, așa cum a menționat Arama în denunțul depus la CNA. Deși nu există înregistrări care să confirme transmiterea banilor de către Arama inculpatului pe 30 septembrie 2014, instanța consideră credibilă declarația lui Arama în această privință, având în vedere plățile ulterioare efectuate de el, comportamentul inculpatului la primirea banilor pe 16 octombrie 2014 și ulterior, precum și negarea cu desăvârșire de către inculpat a primirii sumelor de bani de la Arama (vezi para. 18).

62. Din cele trei înregistrări (vezi para. 60) rezultă că, cel puțin la 16 și 21 octombrie 2014, Arama nu a prezentat toate documentele necesare pentru emiterea certificatelor fitosanitare. În pofida acestui fapt, inculpatul a emis în scurt timp certificatele, până ca documentele lipsă să fie prezentate. Acest fapt confirmă că banii au fost transmiși pentru emiterea rapidă a certificatelor fitosanitare, așa cum este menționat în rechizitoriu. Completul notează că, la 20 noiembrie 2014, 1.800 de lei marcați de CNA au fost găsiți la fiul inculpatului (vezi para. 23), după ce ei au fost transmiși acestuia de către Arama la solicitarea inculpatului. Din cele trei înregistrări ale discuțiilor rezultă reticența inculpatului de a primi bani în biroul său, ceea ce confirmă implicit caracterul necuvenit al plăților. Inculpatul nu a putut explica plauzibil pentru ce au fost transmiși banii. El a menționat că discuțiile despre 600 de lei se referă la plăți vamale. Din înregistrări totuși rezultă clar că este vorba de sume de bani agreeate de inculpat, iar pe 20 noiembrie 2014, și despre o datorie. Mai mult, plățile vamale nu pot fi plătite inculpatului, iar suma de 1.800 de lei au fost plătiți fiului inculpatului la solicitarea inculpatului. Înscrisurile găsite în biroul inculpatului în cadrul percheziției, de asemenea confirmă implicit taxa de 600 de lei percepută de inculpat pentru eliberarea certificatelor fitosanitare (vezi para. 25). Aceste circumstanțe confirmă în mod cert că sumele de bani au fost primite de inculpat de la Arama pentru a obține mai rapid certificatele fitosanitare.

63. Având în vedere cele de mai sus, completul reține că Bronislav Lîsîi, la 30 septembrie, 16 și 21 octombrie și la 20 noiembrie 2014 a primit de la Igor Arama câte 600 de lei, plăți ce nu i se cuvin, pentru a grăbi eliberarea a nouă certificate fitosanitare.

64. Din sentință și decizia instanței nu este clar dacă instanțele au constatat cu certitudine primirea de către Lîsîi a banilor menționați în paragraful precedent. Într-o parte din sentință să menționează că Lîsîi nu a primit bani de la Arama, primul îndeplinindu-și corespunzător obligațiile de serviciu. Curtea de apel a subscris acestei constatări. În altă parte a hotărârilor, este menționat că Lîsîi a fost provocat să comită infracțiunea, ceea ce presupune primirea banilor. Aceasta este o incertitudine majoră. Deși ambele instanțe au constatat că comportamentul lui Arama a fost instigator, nu a fost stabilit cert ce a avut loc cu adevărat. Nici în sentință, nici în decizie, nu sunt analizate minuțios cele trei înregistrări, care sunt cele mai credibile mijloace de probe în asemenea circumstanțe. Hotărârile nu oferă o explicație plauzibilă nici pentru găsirea celor 1.800 de lei transmiși de CNA la fiul inculpatului. În sentință este menționat că primirea banilor de către fiul inculpatului nu poate fi incriminată inculpatului, deși din înregistrarea din 20 noiembrie 2014 rezultă în mod clar că cei 1.800 de lei au fost transmiși fiului după ce inculpatul i-a spus lui Arama să „se lămurească” cu fiul său. În sentință și decizie de asemenea se menționează că certificatele fitosanitare au fost eliberate de inculpat cu respectarea legii, deși, cel puțin pe 16 și 21 octombrie 2014, Arama nu a prezentat toate documentele necesare pentru emiterea certificatelor fitosanitare, însă ele au fost emise de inculpat la scurt timp după intrarea lui Arama în biroul inculpatului și până ca Arama să prezinte toate documentele (vezi para. 62). Curtea de apel pare totuși să recunoască, la pagina 38 a deciziei sale, că inculpatul a primit bani de la Arama, însă a invocat că inculpatul nu i-a pretins. Primirea banilor de către inculpat de la Arama, în contextul dorinței ultimului de a obține certificate fitosanitare mai rapid și fără a prezenta toate documentele, chiar și fără pretinderea acestora, se încadrează în art. 324 Cod penal, deoarece primirea banilor este o modalitate distinctă a acestei infracțiuni (vezi para. 48). În pofida acestui fapt, curtea de apel a conchis la pagina 38 a deciziei că inculpatul nu a admis vreun comportament corupțional. În urma studierii minuțioase a materialelor cauzei, niciun judecător rezonabil nu putea ajunge la o asemenea concluzie. Aceste circumstanțe confirmă că prima instanță și curtea de apel și-au bazat hotărârile pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Ele nu au stabilit o legătură plauzibilă între faptele care rezultă în mod cert din probele cauzei și soluția adoptată. Astfel de hotărâri urmează a fi casate în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

ii. Temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală

65. Apărarea a susținut că inculpatul a fost provocat de Arama și că inculpatul nu avea intenția să comită fapta incriminată. Atât prima instanță, cât și cea de apel, au fost de acord cu acest argument, achitând inculpatul. Prima instanță a

conchis că fapta comisă de inculpat nu întrunea latura subiectivă a infracțiunii incriminate, adică a intenției. Constatând existența provocării, instanța de apel a exclus probele acuzării (vezi para. 41), ceea ce a determinat soluția de achitare, din lipsa laturii obiective și a intenției inculpatului. Acuzarea susține că achitarea se întemeiază pe o aplicare eronată a conceptului de provocare.

66. Completul notează că provocarea la comiterea infracțiunii este un temei de achitare, deoarece lipsesc elementele infracțiunii (intenția). Deși art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală prevede că provocarea este și un temei de inadmisibilitate a probelor, această normă cu greu poate fi aplicată în practică, deoarece constatarea provocării nu presupune analiza unei singure probe, ci un proces complex menit să stabilească intenția și comportamentul acuzatului, în baza tuturor probelor cauzei. După cum prevede art. 94 alin. (1) Cod de procedură penală, inadmisibilitatea probei atrage imposibilitatea invocării ei în sentință, ceea ce face imposibilă motivarea existenței provocării.

67. Pentru a reține provocarea, instanța urmează să constate: (i) un comportament activ al agentului, care incită persoana să comită o infracțiune pe care nu ar fi comis-o în mod normal; (ii) lipsa informațiilor preliminare privind predispoziția suspectului la comiterea faptei; sau (iii) încălcarea procedurii de autorizare și lipsa posibilității procesuale reale de invocare efectivă a provocării după documentarea faptei (vezi para. 53).

68. Din înregistrările video anexate nu rezultă presiuni sau incitări din partea lui Igor Aramă. În toate cele trei înregistrări, Aramă se conformează solicitărilor inculpatului și nu manifestă un comportament provocator. Înregistrările confirmă acceptarea de către inculpat a banilor, fără vreo ezitare. Din convorbirile telefonice de asemenea nu rezultă reticența inculpatului de a emite certificatele fitosanitare (vezi para. 19). Completul de asemenea notează că inculpatul se afla într-o situație dominantă în raport cu Arama, ultimul dorind să obțină certificate fitosanitare și fiind în imposibilitate de a-l constrânge pe inculpat în vreun fel. Având în vedere aceste aspecte, nu există dovezi că Arama ar fi avut un comportament provocator. El doar s-a „alăturat” activității infracționale.

69. Completul reiterează că recurgerea la măsurile speciale de investigație, cum ar fi agenții sub acoperire, nu încalcă automat dreptul la un proces echitabil. Crearea, cu implicarea agenților sub acoperire, a unor condiții care să demascheze comportamentul infracțional al suspectului, precum prezentarea dosarelor incomplete, sau solicitarea unor documente de care agentul sub acoperire nu are nevoie, nu echivalează cu incitare la comiterea infracțiunii. Prima ofertă din partea agentului nu încalcă rolul pasiv al acestuia. Este totuși inadmisibil ca agentul să continue ofertele atunci când suspectul refuză în mod clar prima ofertă. Prima instanță și instanța de apel au înțeles eronat acest aspect, considerând că solicitarea de către Arama a unor certificate fitosanitare de care nu avea nevoie reprezintă o provocare. În această parte, urmează a fi făcută o

distincție între o persoană care întreprinde aceste acțiuni din inițiativă proprie, fapt inadmisibil (vezi hot. CtEDO [Sandu v. Moldova](#), § 32, 2014), și cea care deja acționează ca agent sub acoperire, pentru a documenta a persoana despre care există informații că a fost implicată în activități criminale similare și este predispusă să comită infracțiunea. Din acest motiv, sentința și decizia urmează a fi casate în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

70. Urmează a fi verificat dacă a fost întrunită cea de-a doua condiție din para. 67, adică dacă, până a recurge la agentul sub acoperire, autoritățile aveau informațiilor preliminare suficiente privind predispoziția suspectului la comiterea fapte de corupere pasivă. Cauza penală a fost pornită în baza denunțului lui Arama, care, potrivit acușării, la ziua denunțului nu acționa ca agent al statului. Acesta a declarat în denunțul său că, la 17 septembrie 2014, la Direcția raională pentru Siguranța Alimentelor din Edineț, el s-a întâlnit cu inculpatul în contextul activității lui Arama de obținere a documentației pentru exportul fructelor din Republica Moldova. Lîsîi era responsabil de eliberarea certificatelor fitosanitare, fără de care exportul nu era posibil. Până la acel moment, Arama nu îl cunoscuse pe inculpat și nu avea conflicte cu acesta. Potrivit lui Arama, Lîsîi i-a solicitat suma de 600 de lei pentru fiecare certificat, menționând că astfel nu vor fi necesare controale fizice ale mărfii, iar Arama a remis banii. Având în vedere această informație, coroborat cu riscul sporit de fapte de corupție la eliberarea certificatelor fitosanitare, nu se poate argumenta că, la momentul pornirii cauzei penale, organul de urmărire penală nu trebuia să-l creadă pe Arama.

71. Completul este de acord cu apărarea și instanțele ierarhic inferioare că, în instanța de judecată, Arama a făcut declarații contradictorii cu privire la modul în care inculpatul a pretins bani pe 17 septembrie 2017, precum și de la cine a aflat că ar trebui să contacteze inculpatul pentru a obține mai facil certificatele fitosanitare. Aceste circumstanțe erau suficiente pentru a trezi dubii privind buna credință a lui Arama. Totuși, aceste contradicții cu greu puteau fi stabilite la momentul primirii denunțului. Având în vedere că cauza penală a fost pornită exclusiv în baza denunțului, fără a exista informații că organul de urmărire penală a verificat suplimentar motivul lui Arama de a denunța fapta, aceste circumstanțe, în principiu, ar putea fi suficiente pentru a constata provocarea inculpatului la comiterea infracțiunii privind episodul din 30 septembrie 2014. Având în vedere comportamentul inculpatului pe 30 septembrie 2014, care confirma predispunerea inculpatului la comiterea actelor de corupere pasivă la emiterea certificatelor fitosanitare, nu poate fi constatată aceeași carență în privința primirii de către inculpat de la Arama a banilor pe 16 și 21 octombrie și 20 noiembrie 2014. Provocarea cu privire la primul episod nu poate servi drept motiv de exonerare de răspundere penală pentru episoadele ulterioare, pe care acuzatul le comite fără a fi provocat.

72. Apărarea nu a susținut vreodată că nu a avut ocazia să adreseze întrebări lui Arama, sau să pună în discuție în instanța de judecată toate aspectele esențiale

privind eventualele abuzuri admise la autorizarea sau efectuarea măsurilor speciale de investigație, prin care au fost documentate transmiterea banilor de către Arama.

73. Reieșind din cele de mai sus, instanța constată o provocare a inculpatului în privința episodului din 30 septembrie 2014 și nu constată o provocare în privința episoadelor din 16 și 21 octombrie și 20 noiembrie 2014.

74. Apărarea a susținut că Arama nu avea nevoie de certificatele fitosanitare. Acest fapt este irelevant, atât timp cât el a acționat ca agent sub acoperire. Mai mult, apărarea însăși a susținut că cel puțin două certificate fitosanitare au fost folosite la exportul fructelor din Republica Moldova, primul din care chiar pe 30 septembrie 2014, când Arama a transmis pentru prima dată bani lui Lîsîi sub controlul CNA (vezi para. 12). Apărarea a mai susținut că provocarea este confirmată prin faptul că Arama a venit anume la Bronislav Lîsîi. Acest fapt de asemenea este irelevant după pornirea urmăririi penale. Completul totuși notează că Arama a susținut că el a efectuat câteva exporturi a fructelor cumpărate de el prin intermediul companiei SRL „Imobex-Grup”, fapt care nu a fost negat. Această companie activa în raionul Edineț și obținerea certificatelor fitosanitare pe numele acestei companii în alte regiuni ar fi fost anevoioasă, dacă nu chiar imposibilă. Apărarea mai susține că administratorul SRL „Imobex-Grup” a susținut că Arama nu a solicitat niciodată de la el bani pentru certificatele fitosanitare, nu a fost angajat al companiei, și că la el în companie nu a activat persoana care i-ar fi spus lui Arama să-l contacteze pe Bronislav Lîsîi (vezi para. 17). Acest aspect de asemenea este neesențial având în vedere că instanța nu a reținut episodul din 30 septembrie 2014, iar Arama pretindea că a obținut certificatele din banii proprii pentru a realiza exportul fructelor sale prin intermediul SRL „Imobex-Grup”.

75. În baza celor de mai sus, completul constată că, la 16 și 21 octombrie și 20 noiembrie 2014, Bronislav Lîsîi, în exercitarea funcției de șef-adjunct al subdiviziunii teritoriale a Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, în calitate de persoană publică, a primit necuvenit, cu trei ocazii distincte, 4.800 de lei de la Igor Arama, în schimbul eliberării rapide a opt certificate fitosanitare. Aceste acțiuni întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de corupere pasivă. Având în vedere pedeapsa penală mai blândă, această faptă urmează a fi încadrată conform art. 324 alin. (1) Cod penal în vigoare la ziua de astăzi.

d. Pedeapsa

76. În instanța de recurs, procurorul a solicitat liberarea de pedeapsă, deoarece a expirat termenul de tragere la răspundere penală în privința lui Lîsîi (vezi para. 47). Completul reține că infracțiunea constată a fost comisă în perioada 16 octombrie - 20 noiembrie 2014. La data consumării faptei, pedeapsa pentru infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal includea închisoare de la trei la șapte ani, adică era una gravă.

77. La 07 septembrie 2024, art. 324 alin. (1) Cod penal a fost modificat prin Legea nr 136/2024, eliminând pedeapsa cu închisoarea și reducând amenda (vezi para. 48). Potrivit art. 10 Cod penal, legea mai favorabilă se aplică retroactiv, inclusiv atunci când este admis un recurs și este pronunțată o hotărâre nouă. Ca efect al modificării legislative, fapta incriminată intră în categoria infracțiunilor ușoare, pentru care termenul de prescripție era de doi ani. Termenul de doi ani s-a împlinit încă la 20 noiembrie 2016. Prin urmare, termenul de tragere la răspundere penală a expirat în 2016, când cauza era pendinte în instanța de judecată. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție, intervenirea prescripției după sesizarea instanței exclude încetarea procesului penal (vezi decizia nr. [1ra-303/2024](#)). În asemenea cazuri, instanța urmează să pronunțe o sentință de condamnare, fără stabilirea pedepsei, cu liberare de răspundere penală în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală.

e. Acțiunea civilă

78. CNA a depus acțiune civilă, solicitând încasarea a 2.900 de lei (vezi para. 12). Procurorul solicită admiterea acesteia. Instanța este de acord ca banii să fie încasați din contul lui Lîsîi în beneficiul CNA. Banii au fost transmiși lui Arama în cadrul desfășurării măsurii speciale de investigație - controlul transmișiei și primirii banilor (vezi para. 21), care i-a transmis lui Lîsîi. În total, Arama a transmis 4.800 de lei, iar 1.800 au fost ridicați pe 20 noiembrie 2014. Prin urmare, acțiunea civilă se admite.

79. La urmărirea penală au fost recunoscute în calitate de corp delict mai multe obiecte (f.d. 17, vol. 6 precum și f.d. 72, 108, 112, 114 și 141, vol. 7). Prin sentință, soarta acestora a fost soluționată. Soluția adoptată este una legală și întemeiată. Prin urmare, completul nu găsește temei de anulare a sentinței în această parte.

80. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de procurorul Octavian Bodareu, casează integral decizia Curții de Apel Nord din 25 martie 2025 și, în parte, sentința Judecătoriai Edineț din 30 ianuarie 2015, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care:

- a) Bronislav Lîsîi se achită de învinuirea adusă în baza art. 324 alin. (1) Cod penal (episodul SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Fruct”, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor” și SRL „Taix-Prim” și de episodul SRL „Imobex-Grup” din 30 septembrie 2014);
- b) Bronislav Lîsîi se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal (episoadele SRL „Imobex-Grup” din 16 și 21

octombrie și 20 noiembrie 2014) și se liberează de pedeapsă penală ca urmare a expirării termenului de prescripție;

c) admite acțiunea civilă și încasează din contul lui Bronislav Lîsfi în beneficiul Centrului Național Anticorupție 2.900 (două mii nouă sute) de lei;

d) menține dispozițiile sentinței în partea corpurilor delictive.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Alexandru Negru

Leonid Chirtoacă